

Curriculum educació primària – Decret 142/2007 DOGC núm. 4915 (extractes)

Sessió 1: La competència informacional en el nou marc educatiu

CONTINGUTS CONEIXEMENT MEDI NATURAL I SOCIAL ¹ (EXTRACTE)			PRIMÀRIA
Cicle inicial	Cicla mitjà	Cicle superior	
L'entorn i la seva conservació			
- Observació d'elements i fenòmens naturals i comunicació de les observacions utilitzant formes de representació bàsiques. - Orientació mitjançant l'observació d'elements naturals i humanitzats de l'entorn. - Exploració d'algun aspecte de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu.	- Caracterització del sistema Sol-Terra-Lluna i establiment de relacions entre els moviments de rotació i translació de la Terra, el dia i la nit i les estacions, i entre la posició del Sol i les ombres. - Mesura de la temperatura, direcció i velocitat del vent i quantitat de precipitacions. Iniciació al registre, representació gràfica i interpretació de dades meteorològiques. Utilització de recursos TIC. - Reconeixement de formes de relleu i accidents geogràfics i localització dels més rellevants de l'entorn. - Observació i descripció de diferents tipus de paisatge de l'entorn proper i llunyà, reconeixent els elements naturals i humanitzats i l'impacte de l'activitat humana el paisatge. - Aplicació de tècniques d'orientació a l'espai. Inici a l'ús i elaboració de plànols i mapes del barri o ciutat. - Identificació i disseny d'actuacions responsables orientades a l'ús sostenible de l'entorn. - Realització d'un treball d'investigació a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu i l'ús de les TIC.	- Identificació de la Terra com a planeta que forma part del sistema solar. - Lectura i interpretació de dades del temps atmosfèric en diferents representacions. - Reconeixement d'algunes característiques del clima de l'entorn, en relació amb la varietats climàtiques de Catalunya, i comparació amb altres climes. - Identificació i localització de les principals unitats de relleu de Catalunya, d'Espanya i del món. - Utilització i interpretació de diferents representacions cartogràfiques (plànols, fotos aèries, croquis), en diferents suports, per localitzar elements importants del medi físic. Realització de croquis d'espais propers. - Anàlisi dels elements naturals i antròpics que influeixen en la configuració del paisatge. Identificació d'alguns riscos ambientals: els terratrèmols i les avingudes d'aigua. - Valoració d'actuacions que contribueixen a la protecció del medi. - Realització d'un treball d'investigació a partir del plantejament de qüestions i problemes rellevants de l'entorn, mitjançant el treball cooperatiu i a partir de l'experimentació i l'ús de diferents fonts d'informació. Argumentació oral i escrita de les propostes de solució.	
El món dels éssers vius			
- Observació, utilitzant mètodes directes i indirectes, d'organismes i d'objectes inerts, per identificar-ne les diferències. - Caracterització dels éssers vius per la seva capacitat de realitzar les funcions bàsiques: nutrició, reproducció i relació. - Observació a ull nu d'un organisme en el seu medi natural o reproduint el medi a l'aula. Identificació i determinació d'animals i plantes de l'entorn segons diferents criteris observables. Valoració de la responsabilitat envers els animals domèstics i plantes. - Identificació de les característiques i comportaments d'animals i plantes per adaptar-se al medi. - Comunicació oral de les observacions realitzades utilitzant diferents llenguatges	- Caracterització de la funció de nutrició en els animals i plantes. - Caracterització de la funció de relació a partir de l'observació d'animals i plantes i relacionant-les amb els seus hàbitats. - Caracterització de la funció de reproducció a partir de l'observació d'animals i plantes. - Classificació dels diferents grups de vertebrats i de plantes (herbes, arbustos i arbres) de l'entorn proper a partir d'algunes característiques observables utilitzant claus dicotòmiques senzilles. - Identificació d'activitats econòmiques relacionades amb la cria d'animals i el cultiu de plantes. - Interès per la protecció i cura d'animals i plantes de l'entorn proper. - Interès per l'observació i la generació de preguntes científiques, així com per la construcció de respostes coherents amb el coneixement científic.	- Observació i descripció d'alguns éssers vius i de la seva interacció amb el medi. Identificació de la relació entre funcions vitals i estructura d'alguns animals, plantes i fongs. - Identificació i ús de criteris per a l'observació científica d'éssers vius. Ús de claus i guies per a la determinació d'organismes. - Reconeixement dels microorganismes com a altres formes de vida i valoració de la seva intervenció en alguns processos quotidians. - Utilització de la lupa binocular per a l'observació de parts d'organismes o de petits organismes. Ús del microscopi per a l'observació d'alguns microorganismes. Ús de dispositius TIC per a l'emmagatzematge i tractament de les observacions. - Cerca i contrast d'informació en diferents suports sobre éssers vius i condicions de vida. Comunicació de les informacions obtingudes utilitzant diferents llenguatges.	

¹ http://www.xtec.cat/estudis/primaria/06_curriculum_2007/coneixement_medi_pri.pdf

– Cicle inicial	– Cicla mitjà	– Cicle superior
Les persones i la salut – Caracterització de l'ésser humà com a ésser viu. – Identificació de les parts del cos. Observació de diferències i semblances, canvi i continuïtat entre persones. – Identificació de la nutrició en relació amb el creixement, recanvi i manteniment de la vida. – Reconeixement dels diferents tipus d'aliments. Valoració d'una alimentació sana i variada. – Observació i identificació de les parts del cos que permeten la relació amb el medi. Percepció de la llum, el so, els sorolls i el silenci. – Expressió raonada de sensacions personals i respecte davant les opinions dels altres. – Valoració i justificació de la necessitat de la higiene, del descans personal i valoració	– Reconeixement de la morfologia externa del cos. – Identificació dels sistemes que participen en la funció de relació: locomotor i nerviós. – Reconeixement dels canvis físics i personals en les diferents etapes de la vida. – Identificació i justificació d'hàbits de higiene, de descans, d'exercici físic i l'alimentació variada i equilibrada per a una vida saludable. Identificació de missatges i pràctiques que no afavoreixen el bon desenvolupament personal i la salut. – Expressió de sensacions i emocions personals, així com respecte davant de les dels altres. – Formulació de propostes d'activitats creatives per a la gestió dels temps de lleure. Identificació d'activitats d'oci individuals o col·lectives.	– Identificació i justificació de la visió integrada dels aparells i sistemes que possibiliten la realització de les funcions dels cos humà. – Identificació de les funcions de reproducció i relació en els éssers humans i dels òrgans, aparells i sistemes que hi intervenen. Reconeixement de la dimensió afectiva de la sexualitat. – Valoració positiva dels hàbits d'higiene i dels estils de vida saludables. – Identificació dels canvis que comporta el creixement en el desenvolupament físic, personal i relacional. – Valoració crítica dels comportaments individuals que afecten la salut dels altres i la pròpia. Riscos del consum de tabac i alcohol – Expressió raonada de les valoracions pròpies i contrast amb les valoracions dels altres sobre decisions que afavoreixen un comportament responsable i saludable. – Caracterització d'actuacions de primers auxilis per ajudar-se i ajudar els altres.
Persones, cultures i societats – Identificació dels diferents àmbits als quals pertany l'alumnat: la família, l'escola, el barri o la localitat. – Reconeixement de la importància de la participació i coresponsabilitat en les tasques de la vida domèstica, escolar i social, superant estereotips sexistes. – Descoberta i identificació dels elements característics de l'entorn, els serveis i els espais comuns, valorant la responsabilitat personal en el seu ús. – Descoberta de les formes d'organització de l'escola i de l'entorn proper, valorant la importància de la convivència. Reconeixement dels drets i deures de les persones del grup, així com la importància del diàleg en la resolució de conflictes. – Representació de situacions quotidianes on s'assumeixi rols culturals diferents del propi, s'observi les manifestacions culturals de l'entorn i es valori la seva diversitat i riquesa	– Identificació dels elements bàsics de l'estructura econòmica i de l'organització social, política i administrativa dels municipis i les comarques. – Identificació de les relacions interpersonals dins comunitat o grup. Coneixement i utilització dels mecanismes de la participació activa, la cooperació i el diàleg en la construcció de tasques comunes i en la resolució de conflictes. – Valoració de la diversitat social, cultural i de gènere i respecte per les diferències. Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social. – Reconeixement de situacions que poden comportar risc, especialment les relatives a la mobilitat viària. – Anàlisi de missatges publicitaris i valoració de la seva incidència en la presa de decisions de la vida quotidiana. Desenvolupament d'actituds de consum responsable. – Identificació i descripció d'alguns trets demogràfics i econòmics de l'entorn a partir de l'observació directa de l'entorn proper i de dades i representacions gràfiques. Anàlisi i comparació de dades d'entorns rurals i urbans. – Elaboració d'un estudi de cas sobre elements característics de l'entorn, per mitjà del treball cooperatiu i utilitzant de diferents fonts d'informació (documents, informacions orals, mitjans de comunicació, Internet).	– Identificació dels trets principals de l'organització territorial de Catalunya, Espanya i Europa. Aproximació al coneixement de les institucions democràtiques, valorant el paper de les administracions en la garantia dels serveis públics. – Observació, identificació i descripció d'alguns trets demogràfics, econòmics i culturals de la societat catalana i espanyola. Reconeixement i valoració de la diversitat cultural i lingüística d'Espanya. – Reconeixement d'alguns trets de l'espai geogràfic mundial i anàlisi d'aspectes relatius als moviments migratoris i la globalització. – Participació activa a l'escola com a aprenentatge per a la vida en democràcia. Reconeixement de la diversitat d'opinions i de l'ús de diferents canals per a l'intercanvi d'opinions i difusió d'informacions. – Valoració dels drets i deures ciutadans i del paper individual i col·lectiu en la construcció d'un món més just i equitatiu, així com de la necessitat d'un compromís per la resolució de problemàtiques socials. – Rebuig dels estereotips i prejudicis, així com de les situacions d'injustícia i discriminació, per raons de gènere, orientació afectiva, origen i creences, desenvolupant sentiments d'empatia i respecte amb els altres. – Interpretació de la realitat a través dels mitjans de comunicació i anàlisi crítica de la influència de la publicitat sobre els hàbits de consum.

Cicle inicial	Cicla mitjà	Cicle superior
Canvis i continuïtats en el temps		
- Observació dels canvis en les persones al llarg del temps. Reconeixement de les diverses etapes de la vida. - Ús de fonts orals, imatges i materials per reconstruir la pròpia història, valorant la dels altres i l'intercanvi comunicatiu dins el grup. - Ús de les nocions bàsiques de temps (abans/després, passat/present/futur, durada) i de les unitats de mesura bàsiques (dia, setmana, mes i any). - Aplicació de nocions de canvi i continuïtat en fets quotidians propers a la seva experiència i en elements del patrimoni.	- Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals. Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper. - Ús de fonts d'informació històrica diverses per obtenir informació i evidenciar els canvis i continuïtats al llarg del temps d'aspectes de la vida quotidiana de l'entorn proper. - Ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat en l'anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps, comparant cultures allunyades en l'espai o el temps. - Descoberta i valoració del patrimoni comarcal natural i cultural i aplicació de nocions de canvi i continuïtat en els paisatges. - Anàlisi diacrònic o sincrònic d'algun fet social i cultural (habitatge, vestit, utilitatge) en diverses cultures, a partir del treball cooperatiu i l'ús de les TIC. - Identificació del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, en la història.	- Comprensió del temps cronològic i ús de representacions gràfiques per situar fets i etapes de l'evolució històrica. - Ús de la periodització convencional i de les convencions de datació i identificació de la durada, simultaneïtat i successió d'esdeveniments històrics. - Ús de diferents fonts històriques (orals, documentals, patrimonials) per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir factors explicatius de les accions humanes. - Caracterització d'algunes societats de diferents èpoques històriques a partir de l'anàlisi de les formes d'organització social. Anàlisi de problemes socials rellevants, comparant la situació actual amb la d'altres èpoques històriques. - Valoració de la pròpia història personal i col·lectiva per a la comprensió del passat i del present i la construcció del futur. Valoració de l'intercanvi intergeneracional d'experiències. - Anàlisi de l'evolució d'algun element patrimonial de l'entorn proper, a partir del treball cooperatiu, i comunicació de la informació per mitjà dels recursos de les TIC, mostrant valoració i respecte per les manifestacions del patrimoni. - Anàlisi del paper de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història al llarg del temps i valoració de la seva aportació al patrimoni i a la cultura.
Matèria i energia		
- Observació, descripció i classificació de materials en funció d'algunes propietats tot relacionant-les amb els seus usos. - Distinció entre objectes d'un sol tipus de material o de diferents. Aplicació de criteris de separació i selecció als residus urbans. Participació en la reducció, reutilització i reciclatge de residus de l'escola. - Observació i descripció d'interaccions que produeixen canvis en un sistema. - Plantejament de preguntes a partir d'observacions i ús de taules simples per recollir dades i comparar-les. - Manteniment de la neteja i col·laboració en l'ordre i l'estalvi de materials a l'escola	- Mesura, comparació i ordenació de propietats dels materials: longitud, massa, capacitat, temperatura. Conservació de la massa i volum amb els canvis de forma. - Experimentació dels canvis d'estat en l'aigua i la seva reversibilitat. Identificació del cicle de l'aigua a la Terra. Reconeixement dels usos socials de l'aigua i importància de l'ús responsable. - Identificació de diferents fonts d'energia i de cadenes energètiques relacionades amb canvis observats a la vida quotidiana. Valoració de l'ús responsable de les fonts d'energia. - Experimentació de la transmissió del so en els diferents medis. Valoració del soroll i la contaminació acústica. - Formulació de preguntes sobre propietats i canvis dels materials i disseny i realització d'experiments per donar-hi resposta. Anàlisi dels resultats i comunicació oral i escrita. - Responsabilització en el manteniment de la neteja, l'ordre i l'estalvi de materials i energia a l'escola i a casa.	- Mesura i comparació de masses i volums de materials diversos. Experimentació de la flotabilitat dels materials en l'aigua. - Identificació de les propietats dels diferents materials d'una mescla relacionant-les amb l'ús de diferents tècniques de separació de substàncies: imantació, filtració, decantació, evaporació i destil·lació. Experimentació de les propietats de l'aigua com a dissolvent. - Observació de canvis químics en relació amb fenòmens quotidians: combustions, oxidacions i fermentació. Aplicació a la prevenció del foc i obtenció de compost. - Identificació dels diferents instruments objectes d'ús habitual al laboratori i coneixement i aplicació de les normes d'ús i seguretat en el laboratori. - Anàlisi dels efectes d'una força o diferents forces sobre un objecte. Aplicació a l'estudi de màquines simples que s'utilitzen habitualment a l'escola o a casa. - Experimentació dels canvis d'estat en l'aigua i la seva reversibilitat. Identificació i relació del cicle natural i humà de l'aigua. - Aplicació de l'ús responsable de l'aigua. Identificació de les fonts d'energia més utilitzades en la societat i diferenciació entre energies renovables i no renovables. - Planificació d'experiències per comprovar propietats dels materials i el seu comportament davant la llum, la calor i l'electricitat. Elaboració d'un informe per comunicar el procés i els resultats utilitzant l'ordinador.

Cicle inicial	Cicla mitjà	Cicle superior
Entorn, tecnologia i societat		
– Observació del funcionament d'aparells habituals de casa i de l'escola, de les parts que els componen i reconeixement de l'energia que utilitzen. Identificació d'elements que poden ocasionar riscos. Adopció de comportaments que contribueixen a la seguretat personal i a la dels altres. – Utilització de peces modulars per a la construcció d'estructures senzilles, tenint cura de les eines i dels materials. – Muntatge i desmuntatge de joguines i d'identificació de les parts que componen alguns objectes. – Reconeixement d'elements bàsics de l'ordinador i del programari. Utilització del teclat, del ratolí i del micròfon i iniciació al programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació. – Iniciació al correu electrònic en grup i amb ajuda. – Iniciació a l'ús de la càmera fotogràfica.	– Identificació de les fonts d'energia amb què funcionen algunes màquines. – Identificació del funcionament d'alguns operadors mecànics: eix, roda, politja, pla inclinat, engranatges i altres. Utilització d'operadors mecànics per a la construcció d'estructures senzilles. – Identificació d'eines, màquines i fonts d'energia utilitzades en diferents èpoques històriques i la seva relació amb les condicions de vida i de treball. – Reconeixement i utilització dels elements bàsics de l'ordinador i del programari: finestres, menús. – Ampliació en l'ús de les funcions del programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació amb textos, dibuixos, imatges i audio. – Cerca, amb ajudes, a Internet. Reconeixement de les pàgines web. – Ús del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació amb ajudes. – Ús de la càmera fotogràfica i iniciació a la càmera de vídeo.	– Valoració de l'impacte del desenvolupament tecnològic en les condicions de vida i en el treball. – Identificació dels components d'un circuit elèctric. Disseny i construcció de circuits elèctrics senzills. Valoració de la importància d'adoptar comportaments que minimitzin el consum elèctric. – Recerca d'informació sobre com s'ha resolt un problema bàsic de la vida quotidiana al llarg del temps a partir d'un treball comparatiu i d'ús de les TIC. – Ús responsable de les TIC. Valoració de la necessitat de controlar el temps destinat a la seva utilització i el seu poder d'addicció. – Utilització de l'administrador de fitxers. Reconeixement i utilització dels menús per a les funcions del programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació amb textos, dibuixos, imatges i audio. – Utilització d'Internet per a la cerca d'informació (imatge, text i audio) a través de: cercadors, paraules claus, adreces web. Tractament de la informació. – Ús del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació amb publicació de documents a Internet